

Сторінки 1 і 2 відсутні в архіві.

Удержував в часі мира серед нас стали армію без дозволу нашої законодавчої влади.

Зробив міліцію незалежною і вищою від цивільної і православної влади.

Злучився з другими, щоб нас приневолити до послуху для цілком чужої нашої конституції влади, і яку то власть наші права не признають; заводив видумані а незнані права.

Розміщав великі гарнізони озброєного війська між нами.

З жовнірами переводив тільки фальшиві слідства і ніколи не карав їх за морди поповнювані ними над безборонними мешканцями краю.

Відтяв нашу торговлю від інших частин світа.

Накладав на нас податки без нашого дозволу.

Відібрав нам право судового слідства перед судом присяглих.

Перевозив нас за море, аби судити нас за видумані проступки, яких ми ніколи не поповнювали.

Зніс вільну, англійську систему прав в сусідній провінції, закладаючи там арбітральні суди і збільшуючи її границі так, щоб за одним махом зробити її взором і повільним орудієм до заведення такого самого абсолютизму і в наших колоніях.

Забрав нам привілеї і зніс нам найцінніші права поправляючи їх після своєї примхи; забрав нам привілеї установлювати собі права а себе одинокого оголосив всемогутим законодавцем і паном над нами.

Зніс наш уряд проголошуючи, що вважає нас без влади і виступив проти нас війною.

Сплондрував наші моря, спустошив наші береги, попалив міста і помордував мешканців.

Тепер веде великі армії заграничних військ докінчити мордів спустошення і тиранії розпочатої уже з страшним звірством, перебиваючи навіть варварські часи і негідним голови цивілізованого народу.

Приневольовав наших співгромадян, яких зловив на морю, щоб оружно боролися проти своєї вітчизни, щоб були катями своїх друзів і братів, або щоб — відбирали собі життя.

Викликавав домові повстання поміж нами, і старався навести на наш люд диких і немилосердних Індіанців, щоб ми нищили наші оселі, мордували жінок і дітей наших. Прі кождій нагоді ми молили облегчити нам нашу важку долю а ці наші молиби були як найскромніші; але на наші просьби відповідали нам новими насильствами. Князь, що відзначаєся таким характером, мусить бути названий тираном і не може бути гідний назви володільця вільного люду. Наші британські співбрати також не багато про нас дбали. Ми пригадували їм відносини нашої еміграції і нашої поселення у сій країні. Ми пукали до їх великодушності і народної справедливості і записянулись їм наше привязане, як що перестануть нас давити і відбирати нам наші натуральні права. Але і вони були глухі на наш голос. І тому мусимо зиркати з ними, або проголосити, що ми є негідні; від сеї пори уважати їх, як ціле населення за ворогів в часі війни, а за друзів в часі мира.

І тому ми, як делегати Злучених Держав в Америці, зібрані на головний конгрес, визнаючи до Найвищого Суду Світа, щоб зволюй признати наші щирі заміри, в імені люду, і сплюю уділені нам через нього влади, урочисто проголошуємо і декларуємо:

Що всі отримані колонії після права мають бути вільні, негідні держави; що суть звільнені від всіх обов'язків зглядом британської корони, а політична злука, яка існувала поміж ними а урядом Великої Британії є і повинна бути пірвана. А як негідні і вільні держави мають повну свободу виповідати війну, заключати мир, заключати союзи, установлювати торговлю і загально робити усе те, що робити може незалежна держава після справедливості. А на стверджене сеї декларації, покладаючи в поміч Всевисного, присягаємо, що один за другого не пожує життя, майна ані сьвятої честі".

— 0 — 0 — 0 —

Сю декларація незалежності прийнята представителі Злучених Держав, зібрані на соймі в Філадельфії в четвер, дня 4-го липня 1776 року. І хоть споро часу минуло ся від сеї хвилини, вона лишає ся вічно живуча, пламенні слова борців за волю американського люду мають вагу і днес для всіх гноблених і давлених народів. Страшні слова обжаловання, кинені в лице англійського тирана, а в слід за сьм йдуче моральне звільнене ся від всяких обов'язків зглядом нього зі сторони поневоленних громадян Америки чия не суть зовсім аналогічні з теперішнім положенням російських людей. Обжаловання кидані тодішньому англійському королю, суть точка в точку такі самі, які днес російське громадянство кидас в лице російському катові.

І користаючи з нагоди припадаючого на день 22-го с. м. американського національного свята, то є дня уродин народного героя Вашингтона, який своїм генієм передовсім причинив ся до переведення в діло слів протесту свого люду, ми і подали в українським переводі сю пропамятну декларацію незалежності народу, що не вмів і не хотів бездільно зносити наруги і знущання тиранів.

Оженитись значить подвоїти свої обов'язки, а свої права до половини зменшити.

*

Через супружество жінка стає свободною, муж тратить свободу.

*

Супружество — як судовий процес; одна сторона завжди недоволена.

*

Ярмо супручества дуже тяжке, коли аж двоє мусять лучитись, щоб его дивинути.

*

Коли-б у супруестві був час пробний, то цілий світ ограничив би ся певно лиш на пробі.

*

Жінки дають завжди більше ніж обіцяють; мужчнни обіцяють більше ніж дають.

*

Любов жінок поділити можна на 3 розділи: они мріють о любови, вправляють ся в любови і — жаляють любови.

*

Гарна і вірна жінка, се щось так надзвичайного, як переклад поетичного твору. Переклад звичайно негарний, коли вірний, а не вірний, коли гарний.

Е. Г.

„Де-що про реорганізацію наших шкіл“.

Як перевести діло реформи наших шкіл?

(Дальше).

(Глядя число 3. з 28-го січня с. р.)

Чим є батько в родині, газда в господарстві, рада (правительство) в державі, тим є заряд (уряд-відділ) в організації. Сотки фактів можна навести в доказ великої ваги кожного заряду. І не треба нам зовсім шукати яких давних або чужих доказів, бо у нас самих такі нині знайдуться їх чи мало. Кому ж незнані приміром наслідки заряду „Соєдинення“, кому не обридло вже і до нині неупорядковане церковне безлад. Всі се ясно бачимо і на кождім кроці тяженько відчуваємо; всі нарікаємо, бідкаємо але зарадити лиш ніхто не спішить ся, нікому і не в думці. „Нехай хтось другий, аби тільки не я!“ се є наша девіза, „нема кому“, то наше однокое оправдане!.. Тим то ще більшої ваги набувають для нас добрі заряди. Від заряду зависить розвій всяких товариств. Лихай, небалай та невідповідний заряд, хтосьби і в найліпше з'організован. товаристві спричинить застій а потом і упадок. Щирий, трудолюбивий та ознакменний в своїм фаху заряд і слабе діло поставити зможе на ноги, та заперити йому хоч яку-такую екзистенцію. І справа нашого шкільництва прийде скоро до найгарнішого розвіту і увінчає ся гарними успіхами тільки тоді, коли буде мати добрий головний заряд. Школи наші, ведені нинішнім ладом, нічого путнього не відують; з'організовані і сполучені в одну силу, в одну велику, шкільну корпорацію, і ведені до того компетентним, умітним і щирим зарядом, досягнуть певно свою велику ціль і поведуть народність нашу вперед, в слід за другими культурними народами. Заряд отже єсть найважнішою точкою в реформі нашого шкільництва; той бо заряд буде неначе підвалиною, неначе фундаментом нашого шкільництва, той заряд буде керманічем просвіти і виховання нашого будучого покоління, буде будівничим нашої національної будучості, душею нашої життя за океаном.

В який спосіб прийти до потрібного нам заряду шкільного, на який лад постройти-б его, та які права і обов'язки ему визначити, наразі не мож рішучо сказати: се зависить-ме від різних обставин, поглядів та вимог цілого нашого загалу. Сю справу можнаб перевести і упорядкувати або ухвалити на яким з'їзді, конгресі делегатів наших громад парохіальних, або відповідними відозвами та деклараціями під проводом якогось спеціально в тій цілі скликаного часового комітету. Однак на кождий случай мусить хтось дати ініціативу, почин до того діла; хтось мусить подати гадку, після котрої розпочати діло реформи наших шкіл. А до того покликати всі ми Родимці! До того всі ми з'обов'язані!

Я зі своєї сторони, дещо сьме скажу про шкільний заряд, тай деякі гадки предложу під розвагу.

Шкільний заряд, аби міг успішно працювати на просвітній ниві, мусить бути безусловним самостійним і незалежним, свідомий свого звання і щиро відданий народній справі. Шкільний заряд несамостійний, зависимий, або хтосьби тільки підпорядковий яким-небудь іншим організаціям або інституціям, не зможе належимо і свідомо розвинути своєї діяльності, не зможе стремити прямо і безоглядно до визначеної собі цілі, бо він буде мусив числитися з потребами і ідеями своєї

надвласти. Через се не раз прийде ся йому ділати в некористь шкільництва, або в який-небудь інший спосіб причинювати ся до спинення його розвою. Навіть влади церковній не можна віддати школи під повний і безпосередний заряд; бо хотия церков з школою мусять бути в тісній звязі, одна другу мусить підпомагати і піддержувати то все такою одно другою правити деспотично не може, если хочемо запевнити як одній так і другій належитий і самостійний розвіт. Не треба сего так розуміти, щоб приміром наше сьвященство усунути від всякої участі в шкільним заряді; таке навіть є неможливе; але і немож

позволити, аби справи чисто шкільної природи підпорядковувати справам церковним, аби діло шкільне було якимсь тільки орудієм та средством в руках церковної влади. Так само діло має ся і з всякими організаціями сьвітськими в відношенню до справ нашого шкільництва. Всі організації повинні школу вспомогати морально і матеріально, але ніколи не сьміють самовільно і по своїй гадці кермувати. В протвинім разі школа і просвіта зійде до ряду поневоленої рабни, стане ся машинною і орудієм в руках якоїсь партії або навіть і поодиноких одиниць а яко така принесе більше шкоди як хісна. Школа і просвіта мусять стояти вище всіх партій!

Шкільний заряд мусить бути добре обізнаний з своїми обов'язками і чинностями, і свідомий своєї задачі, бо інакше, мимомойбільших усилій і ревності, справа нашого шкільництва не поступить уперед. В члені того заряду повинні входити тільки фахові, а вже що найменше здібні до того звання одиниці. Велику правду каже пословиця: „Колісь не пиріг, не пирожи ся!“ а иньша знов учить, що „швец нехай пильнує свого копита!“

Тай характер поодиноких членів заряду шкільного єсть вельми важний для добра нашого шкільництва. Головними прикметами нашого заряду шкільного повинні бути: щирий патріотизм, трудолюбивість, впретвалість, точність і сумлінність в виповнюванню обов'язків. Уникати-б нам передовсім хтосьби і як талановитих, але облудних хвальків і самолюбів, безсовісних крутарів та змінних перевертнів. Такі люди поведуть діло крутими стежками і спричинять нам тільки сьме більше лиха.

Всьо вище наведене ясно вказує, що справа реформи наших шкіл зависить-ме головню від вдлого шкільного заряду. Про той отже заряд нам головню треба подбати, за ним пильно розглянутись, аби можна повірити йому долю сего важного діла народного, долю нашого питомого шкільництва.

Я думаю, чи недобре би було повести діло наших шкіл оттак:

1. З'їхавшись нам, дякучителам, тай другим якого-небудь звання, прихильним шкільництву олініцям н. пр. до Філадельфії на збори.

2. До переведення зборів упрости Пресю. Владіку.

3. На зборах з'організувати цілком самостійне „Товариство Педагогічне“, щось неначе в роді шкільного Союзу.

4. Вибрати комітет шкільний або тимчасовий Відділ, котрий виготовив би проєкт для нашого шкільництва, тай статуту і регулямін для ново-заснованого товариства.

5. Опісля відповідними відозвами і деклараціями запросили в члені згаданого товариства всі наші громади церковні, та поодинокі брацтва і товариства.

Наконець скликати до Філадельфії І. Конвенцію шкільну, на котрій делегати поодиноких громад, товариств і брацтва остаточно упорядкували би всі справи нашого шкільництва і ново-

DR. RICHTER'S PAIN-EXPELLER

Ви будете охоронені від боляч: РЕВМАТИЗМУ, ФЮКІСІИ, ПЕРЕСТУДЖЕННЯ, КОЛЕННЯ В БОЦІ, К-ЛЕННЯ В ГРУДИ, БОЛЮ ЗУБІВ, ВИНІХНЕННЯ, ПОТОВЧЕННЯ — если ужмете PAIN EXPELLER RICHTERA „ANCHOR“, скоро натравите болючі місця після поученя яке в кождою бутелькою получаєте. Завше тримайте бутельку в хаті, таж до в разі потреби зможемо скоро вип бічи. Всі аптики продають по 25 і 50 цят. бутельки. Уважайте що кожда бутелька єсть печатана нашою червоною охороною маркою Anchor. Без сего є фальсифікат.

F. Ad. Richter & Co. 215 Pearl Str. NEW YORK

з'організованого шкільного товариства. Взглядно на сій конвенції поручило би ся се діло вибраному там Педагогічному Відділові.

Таким чином — думаю, — діло шкільне найскорше удасть ся, і свою ціль зможе осуянути. Тою дорогою ізможемо заінтересувати, втягнути і розбудити до життя навіть дрібні наші, десь по безвістях розсіяні осаді та кр-льонії. Так зможемо покликати дійсно всіх Родимців до участі в народнім ділі, і взаімно одні другим, сильніші слабшим в самопросвіті помагати. Тим способом зможемо повести наше шкільництво прямо по гадці і потребам нашого національного загалу.

На тім і кінчу на разі мої уваги; не могу однак вдержати ся, щоб не звернути ся пару словами до усіх Вас:

Вп. Товариші Дякучителі!

Певно читались уважно всі мої статі про шкільництво і певно признаєте мені повну рацію. Тож без огляду на других передовсім є Вашим обов'язком перепти се шкільне діло. Сьміло і щиро берім ся за працю, з девізою „За народ“ станемо в обороні правдивої і вольної нашої просвіти, абисмо не заслужили на ганьбу і проклин у наших внуків та правнуків. Вискажім свої гадки в тій ділі по часописях, порозуміймо ся взаімно яким-небудь способом і як найшвидше всілними силами заберім ся до діла. „Не словом, а ділом, а вперед!“

3 Філадельфії, Па.

В нас просвіта йде вперд, найхто хоче судити, а такої мусить признати, що вперд ся будить.

Пять діт тому ані навіть і чути не було, чи живуть у Філадельфії українські люди Сьвідоміших одиначь було дуже мало, та із собою їх усіх нічо неважало. Аж з'явила ся „Просвіта“ в 1904 році — річ природна, москвофілам вона сізля в очі — але за те згуртовались сьвідоміші люди і почали спільну працю. Най слава їм буде! Не лаялись ворогів, що шкодять хтіли, та публічно, по імені їх оголосили. Правда, були слабодухи, котрі налякались ворожої агітації, та повиступали; по читальня не впадала, вперд поступала, вечерниці та вистави й концерти давала і будила темний нарід зі сну і дрімоти. Приглянувшись роботі наші „рублю ханя“ та виділи із „Качковским“, щоб і про них знати що і вони єще зовсім туг не заснігались та що рити будуть даліше, до чого наймилась. Приглядались тій роботі і другі люди, закладали і у себе, кажуть, най й внас буде. Ми читальню хочем мати близько коло хати. Тут знов в тих днях появлявся кружок аматорський, тільки якийсь невразливий, щось на пів московський. Всі згадані Товариства вперед поступають, що суботи аматорські представлені грають. І так у суботу (6 лютого)

читальня „Просвіти“ відіграла гарну штуку, дуже знаменито. „Страйк“ з'яв ся тая штука. І їтеї знають, що аж хоче ся послухати, як щей добре грають. А правду треба сказати, що всі аматори свої ролі відіграли, мов вправані актори. Вокоман (п. Бабювський) у умілій тоні скавав, клявав, а все щоб близьше бути при Настуні; а реєнтій (п. Сітницький) так грав бездоганно, що здавалось „реєнтій“ в'п був може давно. А „постенфірер“, (п. Кречковський) грав оттак удачно, що навіть нам за морем було трохи лячно. Настуна, Маруся та і Василіха (пп. Швець, Кречковська і Вшиванюк) у народних гарних строях мов рожі пишались. Івана попихача грав п. Росолович і здавало ся, що перед нами піяк назовий. Академика грав п. Демків надзвичайно добре мов справдішній борець люду, грізний і хоробрий. Василь і Микола Матій та (пп. Р. Свободан' Г. Свободан і І. Душка) вишпли теж не лих, тільки що той 2 гий говорив за тихо.

Жида Мордка грав п. С. Демків від усіх найліпше і за те дістав оплесків зі всіх найбільше. Рівнож хлопці школярі, добре ся списали, пп. Лисак і Тіцкий свої ролі гарзд відіграли. На похвалу і публіка' от ту заслужила, бо примірно та спокійно усей час сиділа. Проте „Слава“ тим що грали і тим що слухали. Честь і Слава о. Ст., що „Страйк“ написали

К. Іванів.

Папері листові з зображеннями — представляють: Б. Хмельницького, І. Франка, Н. Лисенка, Т. Шевченка.

25 штук 50 цнт.

SVOBODA

184 Hudson Str., New York

ДОБРИЙ ЗАРОБОК

Кождий може легонько заробити 12 долларів тяжнево через розповсюджене нашого російського тютюну.

Пробу виплаємо даром. Пишіть сейчас залучаючи марку на відповідь до Russian Tobacco Co. 132 Nassau Str. Room 301 New York, N. Y.

Хочете добру річ набути а при тім дешево, удайте ся на понизшу адресу. Пишіть по польсько-руський образковий катальог і залучіть марку за 2 цнт.

Адреса: ANIELA ORZESCH 6 Sylvan Court, New York City

22 Читайте!

На підставі ухвали Конвенції „Союзу“, кожде братство повинне належати до „Союзу“, повинно мати отсі книжки:

1) Книжку членів (іменологов).
2) Книжку місячних склянок.
3) Книжку касову і протоколую.

На сї книжки повинно кожде братство заслати 5 долларів до сьв. „Союзу“

SVOBODA

(LIBERTY)

The Ruthenian Weekly

Published every Thursday at
184 Hudson St., New York, N. Y.

Published by

The Little Russian Nat'l Union of
America.

Established 1893.

Rev. P. Poniatyshyn,

Superintendent,

411 Washington Ave.,

Elizabeth, N. J.

Anth. Curkowsky, editor.

184 Hudson St., New York.

K Kirczow, manager.

184 Hudson St., New York.

Terms: Two dollars a year.

Advertising rates furnished on
application.Entered as second-class matter
December 21, 1906, at the Post
Office at New York, N. Y., under
the Act of Congress of March 3,
1879.

„Свобода“

часопис для руського народа в
Америці і орган „Р. Н. Союзу“,
виходить що тижня в четвер і
коштує:

в Америці на 12 місяців... \$2.00

до стар. краю на 12 місяців \$2.00

в Америці на 6 місяців... \$1.00

Оплучувати газету треба все-
гда з гори.Гроші треба посилати в ре-
дксторовані листі, або через
експресовий, або поштовий по-
neu order (моні ордер). Money
order, то є карточку, котру діста-
нете від почтара або агента на
експресовій офісі, пішліть нам
без того ми не годні гроший
дістати.

Адрес:

„SVOBODA“

184 Hudson St., New York, N. Y.

Телефон 7074 Spring.

Хто хоче, щоби его адрес змі-
нити мусить подати нам, крім
нового, також свій старий адрес.Гумористично-сатир.
Газета.

Хвала Господу Богу маємо
вже дві газети „Свободу“ і
„Душпастира“. Перша газета
буде будити поміж нами народ-
ну свідомість і честь а друга бу-
де займатися справами релі-
гійними. Бракує нам ще одні
річі а іменно смішної газети.
Ми знаємо дуже добре, що не
всі наші люде люблять читати
поважні статі тай, хоч люблять,
то деякі з них за довгі або не-
розумілі а тим самим непере-
конуючі. Не раз одним корот-
ким дотепом та глумом, розуміє
ся, не переступаючи межі при-
личності, можна зааргументува-
ти влучніше як масою гарно
обдуманих, поважних статей. А
під ту пору у нас, тобто на А-
мер. Руси така саламаха в цер-
ковно-народних поняттях а наш
нарід так збаламучений всяки-
ми неперешкодами опікунами, що
до направи зла аж просить ся
смішна газета. А она доконче
потрібна не лиш для прояснення
церковно-народної справи, єї
треба нам і на те, щоб розважи-
ла нас в смутку, щоб вигодожу-
вала наш ум, зрушила наші нер-
ви до здорової думки а тим уже
і до діла. І така гумористично-
сатиристична газета під назвою
„Шершень“ стане виходити по-
чавши від дня 1-го марта с. р.
Виходити буде два рази на мі-
сяць кожного першого і 15. того
н. ст. Передплата за газету до
кінця року, платня з гори, вно-
сить \$1.50. В „Шершеню“ буде-
мо помішувати все що є сміш-
ного в розшпрованні поміж на-
шим народом царє-кнуто-славів,
дальше піде сміх і сатпра з ме-
жинусобиць гр. кат. церкви, гу-
мор. оповідання, дрібні дотепи,
телеграми на власній мотузку,
загадки, фейлетони на білу і те-
ми одним словом будемо помі-

увати все з чого мож посмія-
ти ся і поглузувати а що не сто-
їть в звязі з самостійним куль-
турним розвитком нашого ру-
ско-українського народа.

Правда, що такої газети ко-
нечно потреба? А, если так то
сподіємо ся, що на брачне ані-
адного письменного Русина чи
Гусинки, котріб не передпла-
чували „Шершеня“. За тою га-
зетою треба писати і за неї за-
платити гроші з гори на такий
адрес: „Szerszen“ 184 Hudson
Str., New York. Хотби знов хо-
тів дописувати дещо смішного
до „Шершеня“ або бажав пере-
писувати ся з редакцією то свої
писання мусить слати на той са-
мий адрес: „Szerszen“ 184 Hud-
son Str., New York,

3 царославних ветрів.

В останнім числі „Темряви“
в першій шпальті і на першій
місці є уміщена мазанина ба-
тюшки-редактора про його роз-
мову з їх найвисшим борода-
тими батюшкою та як то вони в дво-
раділи над тим, в який спосіб
відповідати їй боронитись про-
ти „ганебної Свободи“, яка не-
устанно викриває всі царосла-
вні свинства й кривди спричи-
нені казньоними головами — у-
країнськими народами. Редак-
тор плакає, а усі сумують... Та
й як же не плакати й не суму-
вати? — Ганебна „Свобода“ всі
царославні лайдацтва викриває
на світ Божий, а після сего на-
рід перестав вірити їхнім ци-
ганствам й від сего царосла-
вний бізнес упадає. Плаче редак-
тор „Темряви“ й каже, що „во-
ни“ казали, аби не відповідати
„Свободі“, та проявити „куль-
турність, інтелігентність та ца-
рославне благородство“. Сміх
та й годі! — Царославна куль-
тура й благородство?! — Ха-
ха-ха!...

Справдешні блазні, що то ла-
зять по мотузах й вважають, що
„велике діло“ роблять. Ну — ка-
же редактор, буду тримати ся
тої царославної культури.

Зараз на четвертій стороні ба-
чимо уже навіть прояву тої ца-
рославної „культури“ у цілій їй
красі, в статі під заголовком
„Дручок на Свободу“. Чи не о-
сій „культури“ вони оба і трак-
тували та радили? А „прояв-
лення культури“ чудове, свой-
ственне одним лише безлични-
кам царославним! „Горі ім'єм
серця“ — наколи то така ся
„культура“!

А проявила ся царославну
культуру не проста собі рба і
не аби хто, але сам царославний
батько в желізнім капелюсі з
Синоду, який має дуже велике
„пополноненіє“ й любов до...
„сурпайнів та до ринштоків“,
в які він завше для натхніня
мачає свою пику. Ур-ра! Царо-
славний „желізно-капелюшний“
батьку! Ти дуже великий і куль-
турний царослав, наколи так
дуже залюбив ся в ринштоки та
сурпайни з клоаками (його вла-
сні слова. Авт.)!

Ваша царославна „культура
й благородство“ вертає вас, бо
„який пан — такий його й
крам“.

В тій статі сей „желізно-капелю-
шний батьку“ лає ся як о-
статній босяк — бом! ба навіть і
бом так не потрафить, — все та-
кі і у него єсть свій якийсь го-
нір і совість. А сей виродок стра-
тив все — і честь, і совість!

Запитаюсь Вас, пане Архи-
шипінг і також вас „желізно-ка-
пелюшний батьку“ — чи вам
не стидно з такими „поганостя-
ми“ і босяцькою лайкою лізти
людям в очі?! — Встидайте
ся!

А се ще якісь там „адиноко
спасасмі“!

Ур-рра! Архишипінгові штани
чуда творять! Чудо! Позір!
Архишипінгові штани збітували
„найсвятішого“ російського
ворожбитя й чудилу Івана
Кронштадського, сластника рай-

ського життя „з невеністими“,
обдирателя „убогих і сирих“,
володільця золотих майнів на У-
ралі, власника 1½ мільйонного
капіталу в Банках російських.
Потім підонків Кронштад-
ських і проч., і проч. чорносо-
тених рангів ковалера!
Ур-ра! Архишипінгові штани!
Ура, чудотворні штани!
Ур-р-ра! догмат царославних
О спих чудотворних царосла-
вного бискупа штанах „Свѣтъ“
пине й воздає їм поклонення в
кождім числі, на послідній сто-
роні.

Се нове царославне чудо!
Радуйте ся Горлицькі царо-
славні москалі!

Баби з Горлицької Губернії —
як се видно з короткої замітки
на 2 стор. „Темряви“ — боро-
нять гонір царославних батю-
шок. Ті баби, котрі цілими дня-
ми просиджують з матюшками
на фарах у батюшківій кухні і
інформують матюшку, що пар-
хіяне говорять про батюшку.
Батюшка любить матюшку, ма-
тюшка — батюшку, а обоє раз-
ом і батюшка й матюшка цига-
нуватих баб, а баби люблять ба-
тюшку й матюшку і спивають
батюшці „гімни“ в „Темряві“.

Радуйте ся батюшки з матюш-
ками!

„Темрява“ про Оліфант пи-
ше, що там царославне „йде до
гори“. Дивна річ: я знаю що во-
но й так вже на горі, бо на „Гі-
лю“, а тут пишуть, що воно „му-
фуєть ся“ еще дальше „до гори“.
Ганебне царославне, певно хоче
цілком залізти аж у ліс. Все до
гори, та й до гори! А то видко
щось притомом тягне його до лі-
са!

Сиділоб на місці вже, та й не
„муфовало ся“!

В Мінеаполісі, Мінес. з'явила
ся нова ріка з тих сліз, які про-
ливали Горлицькі москалі за ба-
тюшкою Кукуріку і Левським.

Ревіли мов воли голодні, так до
чути було аж до чудила Івана
Кронштадського. А сліз прли-
то — Боже єдиний! Більше ніж
у лінивого газди сміття на под-
вірю! Кажуть, що в тій річці
вже й жаби завели ся, але „ши-
фи“ ще не ходять.

В Jersey City в останню неді-
лю царославні муфували ся з
шанди в якусь бужницю, яку
вони на якийсь час винайняли.
Цікаво було дивити ся на ту
комедію, як вони „різали пара-
ди“, та перемувували царо-
славні тульці. Той бороду ніс,
той шпирокі рукави, той стільця,
який був замісто престоло, той
царського пікчера, а той царицю.
А з батюшки йшли та все доро-
го „какали“.

Николин найшасливіший був,
бо він ніс „святото царського
нагая“.

13-го сього місяця царославні
на винайняту бужницю тягли
муляками трипанний хрест,
в який вони не вірять, бо по
всій Росії тільки самі дво-
раменні хрести.

Цароголови кажуть, що вес-
ною „адиноко спасаємий“ рас-
сейський кат Микола поїде в
Рим молити ся в собор св. Пе-
тра. Але цароголови завіряють,
що кат не заїде до Папи. Може
й правда, що не заїде, бо катів
та кропівців народних до Св.
Отця не пускають. Хіба пса
можна впустити „во святая
святых“?!

Також в „Темряві“ пишуть,
що „Росія сильно запротесту-
вала против насильї австрій-
ка... „Розбилъ японецъ Росію,
но не побѣдилъ (!!) ен... Тре-
пещи австрійка! Скоро наста-
не страшний судъ (царосла-
вний) для тебе!“ — Ох як стра-
шно! Лихо та й годі!... І що робити
з такого страху? Царославні
в чоботі пальцем кивають на ав-
стрійка! Аж страх бере!

Та й чи не дурні ті цароголо-
ви? Мов ті малі діти, що схо-

жують ся в буряні, та
й страхнуть другого: „ауу, ауу“!
Наколи така маленька Японія
задала хлюру російському ца-
ратю — то описати сего нема-
лого загрожувати пальцем в чо-
боті австрійкови, позаяк царато-
ва як армія, так і флота не вар-
гає й нюха табаки.

Ох, аж страх бере!

Еідний австрійка! загине так
тк — япон.

Один цароголов „пікіт“ в
„Темряві“ про газету на „абге-
літературном безрогом язикі“.

Він де пропозицію, щоб зоо-
людей склали ся по \$100 і засну-
вали сю „адиноко спасаєму, аб-
ще-літературну“ газету і місти-
ли передруки в ній з других га-
зет. Чи се не чудо ворожбитя І-
вана з Кронштадту?! — Газета
з одних передруків?!

Таку шуткенцію може втнути
лише царославна хора мазниці,
або власною персоною сам вели-
кий чудило й ворожбит Іван
Кронштадський.

А може се таке „абще літе-
ратурне чудо“ втнув який канди-
дат на Івана ворожбитя й чуди-
лу?!

„Свѣтъ“ на чолі з Архи...
вельми настрашили ся, щоби бо-
рони Боже — король Англії,
Едвард, не викропив на батюш-
ку німецького Вільгельма. Бо
тогда пиши, що царославний
бізнес пропав! Тогда, замісто
Платона, Вільгельм повикроп-
лює на батюшок всіх уніят-
ських дяків. А Платон тогда що
буде робив?

А то ганебний шваб! І його
згата до викроплювання.

Що тут робить? Такий уже
світ настав!

А Едвард уже збираєть ся до
Вільгельма. Ой, Іване Крон-
штадський, де тебе лиха годі
на носити? — Прийди нам на
поміч!

Агенти й колектори від „По-
сувача“ в жалобі. „Посувач“ зги-
нув і пес не гавкнув, а агент від
сибірських фармів десь змуфу-
вав ся на Марс. Астрономи че-
рез труби бачили його уже на
Марсі і одержали від него по
бездротному телеграфу „привіт
для всіх передплатників „По-
сувача“.

В останній шпальті в самім
кінці „Темряви“ цароголови у-
містили портрет свого бискупа.
Портрет чудесно вдав ся — та-
ке саме волосє, така сама боро-
да, такі ноги й голова з велики-
ми ухами — чистий царосла-
вний бискуп, неначе капля води!

Одно лише дивно, для чого
вони йому хвоста пречипили?!

Мартин Боруля.

Лист із старого краю.

Кажуть люди, що нещаслива
така людина, до котрої причі-
пить ся сім бід. Ми, галицькі
Русини, є в такім виїмковім по-
ложеню, що можемо патванити
ся не сімома бідами, але сім де-
сять сімома!... Ми маємо о-
сібні біді ч. к., себ-то державні,
потім маємо різнородні біді
„кгажов-і“, відтак ідуть всілякі
біді „повятові і „гмінні“. Се бу-
ди-би, так сказати, біді урядові,
але крім тих не поспукають нам
судьба багато бід стихійних, а
навіть розмаїтих бід питомого
характеру. Сі послідні підхо-
дять під одну назву загальну:
рутенство...

Найстрашніша біда, котрої
усі боять ся і о котрій ми най-
частішє розправляємо, — се
сподівана війна. Захотіло ся
нашій дорогенькій Австрії по-
живити ся двома окупованими
країнами тай наробила собі кло-
поту. Та що я кажу. Вона на-
робила клопоту не собі, а тим на-
родам, що її заселяють. Ось і те-
пер треба буде платити мільо-
не відшкодованє Туреччині за
Босну й Герцеговину, а тут ще
Сербія й Чорногора мають свої

претенсії. Чи буде війна чи ні,
ніхто сего не знає. Дуже правдо-
подібно, що балканська загер-
юх утихне скорше, чим се має
письмо опинити ся в руках чи-
тачів, але се напевно можна
сказати, що „жовтодзюби“ за-
платять за пустий, царський
мільйон, а ся благо-
дять спаде на барки австрій-
ських податників. Найгірше від-
чують сю „політику“ наші чор-
нобоби, бо-ж австрійське пра-
вительство славіє з того, що у-
міє знаменито підкручувати по-
даткову шпуду та вкладати не-
чувані і неможливі тягарі майже
виключно на карки бідного на-
селєня.

Деякі політики, наші і чужі,
порівнують нашу кохану Ав-
стрію зі старим, розбитим горш-
ком. Всілякі вельможні панове
дротують сей поганій горшок
від ряду літ, але він — все такі
тече. Ми маємо у славнім, сто-
личнім місті Відні збіговище у-
сяких панків-карієровичів, що
називаєть ся парлямент. Та
ви собі не думайте, що се такий
парлямент як у інших освіче-
них народів, де послі вибрані
з волі люду укладають права і
помагають правительству ряди-
ти державою, а головню не по-
зволяють нікому кривди-
ти робучого пролетарі-
яту. Ні, у нас иначе. В нашім
парляменті мають голос тільки
такі послі, що сповняють сліпо
волю правительства. А наше
правительство наскрізь велико-
панське, аристократичне. Наш
„найясніший“ бачить чоловіка
лиш тоді, коли він князь, ба-
рон, або граф. Хто не має од-
ного з повисших титулів, се тіль-
ки пів-чоловік, креатура. Так
думає „найясніший татунць“,
так теж думають менше „ясні“
його синове-міністри, котрих він
сам собі вибирає і до державної
кермі покликуює.

Наш теперішній володільє є
великим приятелем наших ві-
дичних ворогів, польської шлях-
ти. Се преці не є вже ніякою
тайною, що покійний галицький
намісник граф Потоцький мав
від „найяснішого“ позволенє
робити в Галичині все, що йо-
му подобаєть ся. І він робив. Ро-
бив так довго, поки з рядів крив-
дженого, поневоленого люду не
зродив ся местник!

Та — славити Бога — мину-
ли вже ті патріархальні часи, ко-
ли ми за кожний болючий удар
по спині цілували білу, панську
ручку... Пропали мабуть на ві-
ки ті щасливі для австрійського
правительства хвилі, коли то
„Тирольці Сходу“ вимовляли і-
мя „найяснішого татунця“ ма-
ло-що не з божеською почитією.
Тепер иначе; руський мужик
отворив очі, а іноді і уста по-
чинає вже отворити...

Ви братя, пригадуєть собі в
часописі (неоден з Вас бачив
се може на власні очі), як сьмі-
ло бороли ся ми перед двома
роками з лядькими вайдаками при
виборках до державної ради. Бо-
гато ми тоді витерпіли від „бра-
ці Полякуф“, багато мандатів
зрубавали нам любийці „най-
яснішого пана“, але все таки
русський нарід вислав у парля-
мент що найчильніше верно. Ми
горді із своїх парламентарних
заступників, та — на превели-
кий жалъ — на тій гордості й
кінчили ся. Наші послі і про-
сять правительство і гровають
йому, а воно сердечно все бере
на нас глум і сьмієть ся в живі
очі три мільйонною народопл.
Може неодн совісний швабсь-
ко хотів би улекшити незавидну
долю галицьких Русинів, але
своєю глотиць на перешкодзі сла-
вутне „koko polskie“, яке гро-
вать „татунцови“ розбити ав-
стрійський „горнець“ за най-
меншу консеєю руським „гай-
дамакам“ без згоди і ласкавого
зіволєня панів шляхтичів та
їхніх псевдодемократичних льо-
кайв.

До тих панків я верну еще
другим разом, а тут скажу тіль-
ки, що „дрантивий горшок“ по-
чинає течі трохи не цюрком...
Лихо надало, що жителі судет-
ських країв, Чехи і Півні, не
могучи погодити ся в язиковій
квєстії у власній собмі, всту-
пили із своїми болячками в „лю-
довім“ парламенті, тай тут сво-
їми сварними та лайками зага-

тили у юрболу. Правительство
стараєть ся поводити оба поро-
жні табори, але се підли йому не
вдаєть ся.

А руські послі? Руські послі
рішили ся на крайню ой ацію
супроти крутарств чорно-жовт-
го ряду. Поки правительство не
стане прислухувати ся уважній-
ше до голєсу розумки майстре-
тованих Подкарми „Тирольців
Сходу“, поті заступники русь-
кого народу ажневати муть всіх
можлих способів, щоби „най-
яснішій татунць“ праг з свої-
ми повірниками міністрами о-
пинили ся в славій вулиці. Ко-
ли несь руський народ зоосла-
дизуєть ся з своїми послами,
коли на члєнних ії-ах запро-
тєстєє проти австрійсько-поль-
ської неволі, — побіда наша
певна!

Павло Берега.

Не спить — вставайте!
Беріть ся за освіту —
То вашє надежда зброя!

„Коли ми від темної ма-
си не вимагаємо розумін-
ня того, що стоїть понад
її найблизній інтереси, то
від освічених, інтелігент-
них людей, якої-б вони
національності не були,
вимагати сього мусимо і
справді вимагаємо.“

„Тяжко жити на світі, а хо-
чєть ся жити!“ Тяжко прихо-
дить ся в житю людям, більше
менше освіченим, а що можна
сказати о житю темних, неосві-
чених людей, котрі дальше сво-
го носа не бачуть, а житю тих
людей, котрі страдають, попри-
се все навіть і не знають, звідкі-
ля на їх голову падає те все ли-
хо. Такі люди ходять помачки
серед білого дня. Для них день
— чи ніч, однаково. Такі люде
нешасні й повні заслужують на
поміч, а наколи ми таким людем
помагаємо вийти з темряви —
то ми тут самі собі помагаємо.
Та й як ми можем з успіхом бо-
ритись супроти загального зла,
наколи загаль темний і цілком
неознакомлений — звідкіля зло
берєть ся на його голову, та як
з ним боротись. Такі елементи
всегда будуть стояти на переш-
кодзі, так аж той кілок у колєсі,
що тормозить і віз не може їха-
ти, лише тяжко сунєть ся.

А ну, панове, сьвідомі одини-
ці: до праці! Адже ми не в габс-
бургській Австрії, та й не в Росії,
яка в тисках у варварського
царсько-чорносоленного уря-
ду?! Там все живе й світліє да-
вить ся, просьвіта й всі її захо-
ди нищать ся.

Ми на вільній землі Вашинг-
тона, де поле до просьвіти широ-
ке! Лишень охоти. Одже: до
праці панове товариство!

Щоби ні одного місточка не
було такого, де би не істнува-
ла читальня товариства
„Просьвіта“!!

13-го лютого мені довелось бу-
ти на театральнім представленю
в пам'ять роковин заснованя укр.
товариства „Просьвіта“ в Нью-
Йорку. Була відіграна драма
„Ардендар“. Се молоде товари-
ство, не вважаючи на так корот-
кий час свого істнованя — має
днєсь дуже значне число члєнів,
читальню — бібліотеку, своїх ар-
тистів і — головна річ — свій
знаменитий хор.

Завдяки невсипущій безко-
ристній праці робітників —
предсідателя товариства п. То-
лопка і дїрігента „Просьвіти“ п.
Стильовського — товариство се
змогло так красно розвистись й
зробити досить добра для загалу!
Члєни Товариства, як хлопці,
так і дівчата щиро віддають
ся просьвіті.

Чєсть Нью-Йорському товари-
ству „Просьвіта“!

Працюйте на користь загалу,
для сього рідного народа, а на-
род благословить вас за вашу
працю!!

Навіть чужинці, які випадко-
во попали на се сьвяткованє ро-
ковин сего Товариства, були за-
цікавлені і з співучем віднес-
лись до Тов. „Просьвіта“!

В добрий час! Наша зброя —
освіта!!

Грицько Чалий.

18	Ч.	Агафі
19	П.	Вукоза Юз'я.
20	С.	Партевія
21	Н.	Сяроп. Теодора
22	П.	Никифора
23	В.	Порфірія
24	С.	Власія

— Подає ся до прилюдної відомости, що адреса Іх Преосвященства Епископа від дня 6-с. м. звучить: Rt. Rev. S. S. Ortynsky, gr. cath. bishop, 816, N. Franklin Str. Philadelphia, Pa.

— Після оголошеної колісистої статистики пенсильванійської залізничної, згинуло під колесами поїзду протягом 1908 року 657 осіб а 791 пошкоджено. Се були самі „сліпі“ пасажери, що з браку гроша даром хотіли перевезти ся залізницею.

— Реакція у Росії святить нову перемогу. До сих пор цензуровано часописи, книжки, брошури ноти, словом усе писане і друковане. А тепер, після виданого дня 14-го с. м. нового царського указу має цензура розтягнути ся і на плити до фонографів і грамофонів. Немає такої як „істинно-русска“ культура!

— Поміж 250 людьми робітниками зайнятими в фабриці килимів в Йонкерс, Н. Й. запанувала 11-го с. м. величезна радість і вітха. Показало ся, що недавно померша владителька сеї фабрики записала в тестаменті кожному, хто робив у неї 20 або більше літ по 1000 доларів. І власне сих 250 людей дістане сей легат, який загально вносить 250.000 дол.

— Дня 15-го с. м. відчинено в Нью-Йорку новий дім, призначений для бідаків і бездомних, під числом 434-436 E. 25. улицы. У ній може находити нараз приміщення 900 мушун і 100 жінок. В середині знаходять ся обширні купальні і кімната до дезінфекції одія. Будинок є високий на 6 поверхів і коштував 435.000 д. Кожний гість дістає там безплатно сніданок і вечеру, але лишень три рази на місяць. Наколи прийде четвертий раз, то випишає ся його до дому праці. Завідує домом численний штаб знаменито платних урядників.

— Дня 14-го с. м. згорів в місті Акапулько, Мексик театр. Після донесень в часі пожежу наїшло смерть 300 людей. Власне мали розпочати представлення, коли зауважено вибух пожежу. Усе кинуло ся в дикій паніці до виходу. Страшні, бруральні сцени відіграли ся при виході, коли жінки і мушун з розпущою борою ся о се, щоб як найскорше вийти. І число пограбованих і подушених є о мно го більше як тих, що наїшли смерть у поломіні.

— Дня 15-го с. м. в Кракові відкрито, що славний польський письменник, Станіслав Бжозовський, друг Максима Горького, стояв на услугах російської поліції і сповняв подібні функції, як Азев.

— Дня 15-го с. м. сильна воздушна труба навістила стейт Міссісіпі і Арканзас. Містотко Cedar Bluff, Miss. замінено в одну купу руїн; лишень два домів лишили ся цілі. При сїм погубило троє осіб а множество пошкоджено. В Learned, Miss. вихор пірвав костел, в якому було 80 нігрів на богослуження і поніс його великий кусник дороги при чім згинуло двоє людей і одна дитина.

— Величезний метеор. В Еспанії, в селі Кубіла впаав з неба величезний метеор. Жителі села йшли саме до церкви, коли побачили на небі величезну огню і чули, що падала до землі з страшною швидкістю. Тривало ледви хвилину, як настав страшний вибух з довгим і голосним

гомом. Перелякани селяни думали, що се надійшов кінець світа — і впали на коліна. Метеор упав на одну хату завалив її і запалив. Аж за хвилину селяни пам'ятали ся і кинули ся до рятунку. Звалища зруйнованого дому покріті масою кристалічного заліза. Більші відомі метеора післано до музею в Мадриді.

— Холера в Петербурзі мимо зими постійно від Різдва зростає. Перед святами було по 10 до 15 випадків денно, а тепер буває по 40 до 60. Власти побоюють ся, що доперва на весну вийхне епідемія з величезною силою і готова забирати тисячі жертви. Причиною майже неперестанного пановання холери в Петербурзі є те, що там нема добрих каналів і нечистота затроє повітря, а також те, що нема в Петербурзі жерельної води, лиш річна вода з Неві. За час останніх 3 і пів місяця, в Петербурзі заслабо на холеру 9.400 осіб, а з сего померло 3.700.

— Здобутки нинішньої техніки не спинюють ся лишень на будові палат найштучнішими способами, але вони подають і можливість давно стоячі будинки довільно переносити з місця на місце. Цікавий може оглянути ся штуку в Брукліні, як там на розі Бродвею і S. 5-th St. 5 поверхову каменицю „муфують“. Мають її перевезти на місце о 200 стіп віддалене від теперішнього. При допомозі шруб піднесено цілий будинок з підвалинами до горі і пересувають його денно о 10 стіп, так що транспорт потреває з яких 20 днів.

— Найстаршим чоловіком має бути Мексиканець Жозе Квадалуп. Як виказують церковні документи його громади, він уродив ся у 1770-ім році, отже під пору має 139 літ.

— Як доносять нам з Шіаго, Іл. то безробітні там прибрало страшні розміри. Тисячі безробітних вештає ся по улицах цілий день, не знаючи де на ніч приклонити голову. До тепер місто не чинило навіть і пальцем, щоб зменшити нужду голодарів, що дзвонять з зимна зубами йдуть від фабрики до фабрики, щоб усюди найти одну і ту саму відповідь, що для них нема занять. Міські притулки що ночі сучь переповнені до крайних границь. А мико того десятки тисячів мусить ніч провадити на морозі і зимні. Про йдучий і так обіцований добробут нема і слуху і нема зовсім надії, щоб часи скоро і змінили ся.

— Усі салони в місті Джерзі Сіті, Н. Дж. (а є їх там досить) будуть відчинені і в неділю, на годину легіслатура прийме, а гвернер потвердить внесок Кеффера. Після нього пропонує ся, аби салони були позачиняні від 12-ої вночі в суботу тільки до 1-ої по пол. в неділю.

— Американська стація бездротного телеграфу в Portsmouth, N. H. одержала дня 12-го с. м. першу вість від вертаючої домів воєнної флотії. Того дня вона мала находити ся на висоті Азорських островів.

— Департамент лісів в Вашингтоні порішив на дни 5-го с. м. закупити 5 тисяч кіз, аби їх розмістити по лісах в Каліфорнії. Як стверджено, то причиною незвичайно частих пожежів лісів в Каліфорнії є ся обставина, що вони сучь зарослі страшно густими корчами. Сі корчі по висохненню запалюють ся від найменшої іскорки. Отже на козп спадає тепер важна місія, обгризати ці корчі та в сей спосіб запобігати пожежам. Питане однак, чи кози належнито зрозуміють вагу своєї важної місії.

— В місті Cumberland, Md. підчас онодіншого богослуження в методистичному костелі вірвав ся на величезний вибух завучий 800 футів і падаючи з високости 35 стіп, пробив стелю та впаав на костелну підлогу вбиваючи своїм тяга-

рем множество осіб. Між погублених є і пастор.

— Дня 7-го с. м. закінчив ся в Петербурзі процес проти бувшого губернатора Нижнього Новгороду, генерала Фрідеріка, який брав уділ в скандальних крадіжках і ошуствах, поповнюваних з нагоди достарчування через уряд збіжжа для уміраючих з голоду селян. Генерал ураз з другими достойниками крав се збіжжє і робив великі макетки, коли тимчасом сі, для яких воно було призначене пухли і змиралі з голоду. Його засуджено на 5.000 дол. кари, або рік тюрми і на видаленє зі служби.

— Дня 9-го с. м. в Юзівці в Росії, в копалині угля наступив вибух. 150 майнерів зістало живцем погребаних під землею. Інженер і трьох майнерів, що поспішили з поміччю, наїшли смерть.

— Жертви в людях на Филиппінах. Вашингтоні оголошено урядовий звіт про жертви в людях, складаних божкам на Филиппінах. В одній місцевості в провінції Мороланд зібрало ся недавно велике число тубильців, щоб зложити божкам в жертву малу дитину. Дитина називала ся Сакум, а чоловік, що відправляв ту церемонію, Ансіг. Звіт вичисляє імена всіх учасників того кровавого богослуження. Дитину привязано до дерева і сильним ударом сокири перетято його кадовб на двоє. Всі учасники церемонії дістали по кусникові тіла на пам'ятку, а решту поховано. Ансіга і інших арештовано і засуджено на довгу в'язницю. Однак кари не виконано, бо засуджені прирекли, що ніколи не будуть приносити жертв в людях.

— Спадщина по Івані Кронштадтському вносить, як доносять російські газети, півтора мільона рублів. Спадкоємцем є сестринкою помершого. П'ятдесят тисяч рублів, котрі згинули по смерті Івана, найдено у ігумені йоановського монастиря, Ангеліки. В тій справі буде зааряджений судовий процес. Отже як виходить з російських місцевих часописів Іван не вмер таким бідаком, яким його представляє „Свѣтъ“, та при нагоді, як „десятки мільйонів“ проходять через его руки — дещо лишило ся звичаєм російським також і руках. Також видно і бизнес роблення чудів був не такий непопулярний, щоб треба було аж у біді умирати...

Накладом „СВОБОДИ“ вийшли Папері листові! окрашені гарними вінітами і портретами наших руских геніїв — Продає друкарня „Свободи“ по ціні 50 пнт. за 25 штук. Адрес: „СВОБОДА“ 184 Hudson Str. New York, N. Y.

Концерт і Театральне Представленє устрєює Сьпів. драм. Товариство Укр. „Муза“ в Jersey City, N. J. в неділю дня 21-го лютого с. р. в Elks Hall 188 Grand Str.

- Програма:
- 1) Вступне слово о. А. Улицкий
 - 2) Дума м. і Хор
 - 3) Декламація: „Цаганська оборона“. С. Ярачевський т. Т. Яворський
 - 4) „Вулиця“ Ф. Колеси Хор
 - 5) „МУЖИКИ АРИСТОКРАТИ“, комедія в 2 х діях Мидловського. По першій актї а) „Біда з бідом“ віддека. Іван Павчак. б) „Місяцю асний“ сьправове сьольо, відсцьовіт-ї В. Гела. По представленю відсцьовіває хор а) „Козак відтїз-джає“ б) „Ой летіла горлиця“ і в) „Ще не вмерла України“.
- Управитель хору і режисер т. А. Гела. Початок о год. 7 ій вечер. Ціна місць: першорядні 50 пнт., другорядні 35 пнт., треторядні 25 пнт. а для дітей 15 п. Вих. Був. Русинів Українців так місцевих як і з околиці сердечно запрамає Комітет.

НА ШКІЛЬНИЙ ФОНД ІМЕНІ ОЛЕНИ СІЧИНСЬКОЇ.

На весілю у д. Григорія Приступи в Голіойк, Масс. жертвували слїдуєчі: Іван Сташко 2 дол.: Мпхайло Беля і Григорій Приступа по 1 дол.; по 50 цнт.: Мпх. Накрейко, Ева Приступа, Антін Січинський, Михайло Провода і Стеф. Ключка; по 25 цнт.: Ол. Дідич, Стан. Затирко, Семен Довгань, Франко Сторожук, Іван Головацький, Микола Антонішин; по 20 цнт.: Марія Дідич і Ілько Процишин; Мпх. Сторожук 10 цнт.; Іван Гайч 5 цнт.

Разом \$9.22
Оголошено в числі 2-ім з 21-го січня с. р. 27-95
Загальна сума 37.17

— Повідомляю всіх Русинів приналежних до гр. к. парохії в Ансонії, Конн. що дня 20-го в Суботу і 21. в неділю с. м. буде гостити у нас наш Преосвященний Владика С. С. Ортинський. Прошу про те всіх дооколичних Русинів з New Haven, Waterbury і з других місцевостей прибути на наше велике торжество. о. Нестор Дмитрів.

ЧОЛОВІК знаючий карпенську пейнтерську і племберську роботу глядає місця джани-тора. Адрес в редакції.

Опытний пасічник знаючий робити рамкові улії системи „Dadana“ глядає посади. Адреса в „Свободі“.

УЖЕ ВИЙШЛО ПЕРШЕ ЧИСЛО церковної газети

„ДУШПАСТИР“

Річна передплата вносить тільки 1.25 д

За редакцію відповідає о. П. Понятишин, і на подану адресу просять ся посылати усякі дописи і вісти з життя гр.-кат. громад.

Передплату просять ся посылати на руки о. А. Улицкого, 76 Grand Str. Jersey City, N. J. Адреса редакції звучить: Rev. P. Poniatyshyn 411 Washington Ave, Elizabeth, N. J.

ПОЗІР! ЩОСЬ НОВОГО!

Нові пера автоматичні до писаня! Пишіть і залучіть стемпис за 20 центів. Великий вибір книжок, наукових, молитвенників, крести, образи, прибори до писаня, тютюн красивий. Пишіть до цінник. Адреса: Knyharnia Nowosty, 808 Carson Str.

5—6 Pittsburg, Pa.

„ГАЙДАМАКИ“

МІСЯЧНИХ для українського робучого народа в Америкі.

Виходить в четіер з кінцем кожного місяця під числом 339 E. 20-th Street. New-York, N. Y.

Передплата на рік 100 долар. В Австрії і Росії „150. доларя. Оказові числа даром.

У Відні виходить українська місячна часопись

UKRAINISCHE RUNDSCHAU

в німецькій мові, що заступає інтереса українського народа перед культурним світом.

Річна передплата, яку можна платити річно і піврічно, коштує для Америки 2 долари. — Нові передплатники дістануть в сїм році як даровий додаток після вдовоби гарно викинутої карту України або брошуру „Der Neopanslavismus“.

Обовязок кожного Русина, що розуміє німецьку мову, передплатувати Ukrainische Rundschau.

Адреса часописи: Ukrainische Rundschau, Wien, Gerstehof, Hockegasse 24 (Austria Vienna). Рік видання: сьмий.

Редактор: Вол. Кушнір.

Прекрасні Фарми.

в полудневім Michigan.

Хто не хоче аби його ошукано, а хоче мешкати в найздоровішій кліматі, коло великих міст, мати гарну фарму з красною будівлею і добрі землі та кусник доброго твердого ліса, нехай не відкладає, і купити собі від нас фарму, а мп выставимо на нї „Deed“ і „Abstract“. Ціна дуже низька. Готові фарми з будівлею в ціні за 80 акрів від \$1000 до \$3000. Грунта неуправлені в ціні за оден акер від \$3 до 15 дол. Всі фарми продаємо разом з угльом на кілька літну розплату. Хто купить фарму дістає зворот коштів за дорогу.

The Badovsky Land Co.

Box 47

5—8 STANDISH, MICH.

Капітал \$100.000.00

Надвизка \$633.431.51

Ціле майно \$4,327.853.05

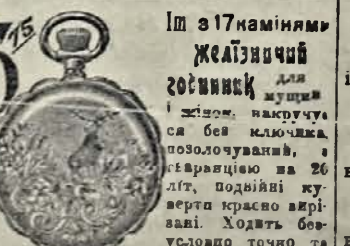
German Savings & Deposit Bank

на розі 14 ої і Carson улицы, South Side.

Pittsburg, Pa.

є загально знаний, як одін з найлучше проваджених Банків в Пенсильванії, що вповні ствердили і державні контролєри. Щадіть отже і складайте гроші на 4% тільки в тім Банку як одні з найпевніших. Вислаючи гроші платите від пересилки ціни поштової. Шифкарти на всі ліній I. II. і III. кл. Справи війскові, нотаріальні і судові залагоджуємо скоро.

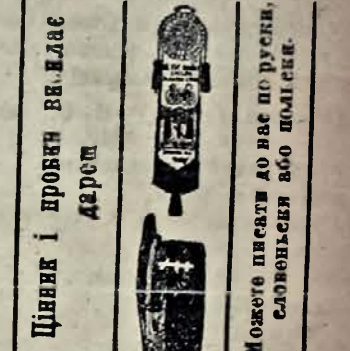
Й. Е. Рот, президент, Й. Е. Ерни від езекутиви, А. П. Міллер касієр, Ал. Бучак ур. банку.

Ім з 17 намінами жєлєзничий годинник для мушун. Цей годинник є без клауцка, позолочуваний, і з гаранцією на 20 літ, подвійні куверти красною акри-заві. Ходить безупинно точно та спеціально зроблений для людей, котрі роблять при жєлєзничих, і гарантує ся на 20 літ. Невчайна нагода. — Ми вишлемо сей годинник на кождо адресу за посылкою (C. O. D.) \$6.75 і за зворотом пересилки, в тям привілеєм, що кождий менше його оцілює, і если ему не по-добає ся — то тоді не потребує платити ніякого гроша. За такий годинник у нашого вулиця треба заплатити 35 дол. Дуже гарний 14 кар. золотом позолочений ланцуджик в дерев'яному — дає ся даром до кождого годинника. EXCELSIOR WATCH CO. 1101 Athenaeum Building, Chicago, Ill.

ВИРОБИ БРАЦКІ

шашлі, шавкя, відсцьави, хоругви, уніформи.

В. Н. MORGAN 13 N. MAIN ST. SHENANDOAH, PA.

Одинокий руский адвокат і нотар на цілу Америку

Доктор права ЮЛІАН ЧУПНА Консулярний комісар.

Подаючись всі справи в Галиччині. Процеса спадкові і грашові. Відбєра гроші від довжників. Справи війскові. Споряджує контракти, пенсіончїя і всі інші документи. Перепроваджує ітабуляції і всі аписи гіпотечні. 3—3 N. Main Str. WILKES-BARRE, PA. Адрес почтовий: JULIAN CZUPKA, LL. D. P. O. Box 372. WILKES-BARRE, PA.

MERCHANTS NATIONAL BANK

Шенандоа, Па.

Капітал 100.000.00 дол.

Надвизка 120.000.00 дол.

Депозити вище пів мільона доларів.

Се є NATIONAL BANK чартерований Урядом Злучених Держав і під безпосередньою контролею тогож уряду.

Є се одинокий Банк в Шенандоа, Па. що має свій власний будинок, в яком містять ся почта. Вкладайте гроші до того Банку а дістанете від них процент. Банк сей вкладає що року тисячі доларів проценту своїм коштумерам, котрі мають в сїм своїй гроші.

Там розмовляє ся по руску.

Merchants National Bank

на розі улицы Мейн і Лейд, Shenandoah Pa.

Читайте уважно!

Звертаємо увагу усіх Ви. Родимців що одиноким управлінням до пересилки грошей на стейт Коннектикут є

ГАВРИЛ ДЗІЯДІН, 130 Main Str., Derby, Conn.

який є нотаром публичним і має кавіцію в стейті в сумі 10.000 доларів.

У всякій справі удавайте ся лиш до него. Віа виробляє повновасти, контракти купів і продажі і т. д. Подаючись справи війскові як у військовій від асентеруку, контролі, вояки і т. п. Продає шифкарти на всі ліній корабельні. Мінє і пересилає гроші до всіх країв.

Тому, Родимці, проч є чужини в удавайте ся лиш до:

GABRIEL DZIADYK, 130 Main Str., Derby, Conn.

Золота годинна і ланцуджик задармо! Американський агарок є позолоченою або нікелевою ковертою. Гарантує ся, що він тримає добрий час і риваєсь 10-доларовий годинні. За дармо кому небуває хто сьпродаст 24 канальєв золотарських виробів 10 центів. Пришліть свій адрес, а ми вишлемо сі золотарські річї; коли сьпродасте пришліть \$2.40 за сьпродані канальєв ми вишлемо сїю годинку і ланцуджик. CROWN JEWELRY CO. Dept 8 882 Bosworth Ave., Chicago, Ill.

THE FIRST NATIONAL BANK

OF MINERSVILLE, PA.

Капітал \$50.000.00. Надвизка і нерозділені зиски \$93.000.00.

Заснований 1864 року.

Найстарший Народний Банк в Скулхил Кавніт.

Провадить загальний банківний бізнес. Видає міжнародні монї ордері, драфті і пересилас гроші до всіх частій світа, позичає гроші на реальности. Депозити сего банку подвоїлись протягом послїдніх 5 літ і виносять тепер около \$500.000.00.

Гроші пересилає через фірму Knauth Nachod & Kuhne, New York, N. Y.

Справозданє касове

Рус. Нар. Союзу за місяць Грудень 1908 р.

Від.	Місцевість	п.	Від.	Місцевість	п.
1	Shamokin, Pa.	388 27	101	Canonsburg, Pa.	7 99
2	Mont Carmel, Pa.	72 18	102	Cleveland, O.	79 55
3	Olyphant, Pa.	288 62	103	Exprt, Pa.	18 51
4	Jersey City, N. J.	111 70	104	Perth Amboy, N. J.	129 35
5	Mt. Carmel, Pa.	94 45	105	Nicetown, Pa.	19 68
6	Brownsville, Pa.	117 64	106	Chicago, Ill.	138 62
7	McAdoo, Pa.	204 07	107	Sayre, Pa.	62 93
8	Elnira, N. Y.	58 73	108	New York, N. Y.	90 87
9	St. Clair, Pa.	114 55	109	Elsworth, Pa.	42 87
10	Ansonia, Conn.	127 91	110	Leetsdale, Pa.	35 56
11	Waterbury, Conn.	35 56	111	Allegheny, Pa.	15 28
12	Yonkers, N. Y.	129 07	112	Newark, N. J.	12 44
13	Troy, N. Y.	29 92	113	New Florence, Pa.	51 25
14	St. Louis, Mo.	129 18	114	Dunmore, Pa.	55 88
15	Buffalo, N. Y.	41 91	115	New Philadelphia Pa.	39 37
16	Lansford, Pa.	270 10	116	Chisholm, Minn.	19 79
17	West Pawlet, Vt.	36 83	117	New York, N. Y.	62 78
18	Seymour Conn.	38 10	118	Pittsburg, Pa.	11 17
19	Priceburg, Pa.	99 66	119	Latrobe, Pa.	43 00
20	Jessup, Pa.	81 58	120	Spangler, Pa.	69 14
21	Mayfield, Pa.	17 78	121	Trenton, N. J.	183 38
22	Manown, Pa.	3 81	122	Trenton, N. J.	60 56
23	Homestead, Pa.	—	123	Scranton, Pa.	262 23
24	Shamokin, Pa.	22 28	124	Omrod, Pa.	49 05
25	Trauger, Pa.	62 88	125	Chicago, Ill.	14 20
26	Belle Vernon, Pa.	48 26	126	Beaver Dale, Pa.	48 26
27	Glen Lyon, Pa.	68 97	127	Buffalo, N. Y.	19 05
28	Mahanoy Plane, Pa.	208 95	128	Lorain, O.	18 49
29	Rhone, Pa.	40 14	129	Sykesville, Pa.	66 68
30	Breslau, Pa.	111 80	130	Pittsburg, Pa.	25 14
31	Eleanor, Pa.	50 03	131	Buffalo, N. Y.	5 08
32	Trauger, Pa.	63 29	132	McKeesport, Pa.	39 67
33	Northampton, Pa.	259 61	133	Newark, N. J.	12 54
34	Old Forge, Pa.	22 86	134	Ernest, Pa.	43 18
35	Whitney, Pa.	57 58	135	Smoke Run, Pa.	163 58
36	Scottsdale, Pa.	50 76	136	Carnegie, Pa.	27 38
37	Chisholm, Minn.	62 21	137	West Seneca, NY.	12 70
38	Auburn, N. Y.	106 83	138	Philadelphia, Pa.	11 17
39	Syracuse, N. Y.	62 32	139	Oil City, Pa.	34 29
40	Scranton, Pa.	159 13	140	Youngstown, O.	59 73
41	Westmoreland, Pa.	50 39	141	Little Falls, N. Y.	16 66
42	Passaic, N. J.	77 53	142	Elisabeth, N. J.	43 91
43	Simpson, Pa.	44 45	143	Windber, Pa.	76 91
44	Mt. Carmel, Pa.	13 41	144	New York, N. Y.	30 97
45	Philadelphia, Pa.	58 26	145	Altoona, Pa.	25 40
46	Plymouth, Pa.	206 66	146	McKees Rocks, Pa.	27 92
47	Ambridge, Pa.	79 60	147	Allentown, Pa.	33 32
48	McKeesport, Pa.	—	148	California, Pa.	28 09
49	Powhatan, W. Va.	20 80	149	West Seneca N. Y.	25 09
50	Desloge, Mo.	14 68	150	Irwona, Pa.	10 00
51	Yatesboro, Pa.	50 37	151	Allentown, Pa.	5 68
52	Holyoke, Mass.	62 57	152	Homestead, Pa.	52 07
53	Pittsburg, Pa.	295 58	153	Berwick, Pa.	21 18
54	Terryville, Conn.	15 79	154	Dunmore, Pa.	40 64
55	Carnegie, Pa.	105 50	155	Perth Amboy, N. J.	27 00
56	Allegheny Pa.	45 16	156	Donora, Pa.	49 62
57	Cohoes, N. Y.	25 44	157	New Kensington, Pa.	39 52
58	Ramey, Pa.	134 63	158	Herkimer, N. Y.	30 37
59	Leinsering, Pa.	36 90	159	Jamaica, N. Y.	27 64
60	Baltimore, Md.	—	160	Tower City, Pa.	32 40
61	Dunlo, Pa.	108 18	161	Scranton, Pa.	61 30
62	Monessen, Pa.	112 12	162	Edmonton, Alta., Can.	29 25
63	Ford City, Pa.	92 71	163	North Hadley, Mass.	20 77
64	Gradatim, Pa.	5 08	164	Chicago, Ill.	64 33
65	Elizabeth, N. J.	113 55	165	Barnesboro, Pa.	60 96
66	New York, N. Y.	49 98	166	Cumbola, Pa.	21 18
67	Butler, Pa.	195 73	167	Perth Amboy, N. J.	24 58
68	Ansonia, Conn.	18 49	168	Scranton, Pa.	40 57
69	New York, N. Y.	41 50	169	Chauncey, Pa.	23 61
70	Jersey City, N. J.	93 45	170	Pittsburg, Pa.	8 07
71	Franklin Furnace N. J.	31 75	171	Saltsburg, Pa.	11 43
72	Alden Sta., Pa.	85 91	172	Cleveland, O.	28 09
73	Providence, R. I.	19 20	173	Oxford Furnace, N. J.	38 10
74	Granville, N. Y.	22 86	174	Detroit, Mich.	11 43
75	Mt. Carmel, Pa.	36 50	175	New Burgh, N. Y.	17 59
76	Newark, N. J.	23 53	176	Vergeville, Alta., Can.	8 76
77	Yorkville, O.	26 61	177	Manchester, N. H.	19 00
78	Minersville, Pa.	226 96	178	St. Louis, Mo.	38 83
79	Meyersdale, Pa.	33 48	179	Scarbo, W. Va.	19 05
80	Pleasant Valley, Pa.	77 47	180	Michel B. C.	12 25
81	Baltimore, Md.	26 67	181	Dixonville, Pa.	23 16
82	New Alexandria, Pa.	134 07	182	Sunderland Mass.	20 87
83	Carnegie, Pa.	11 86	183	Whiting, Ind.	48 26
84	Canonsburg, Pa.	74 47	184	Hazleton, Pa.	43 30
85	Hazleton, Pa.	208 32	185	McAdoo, Pa.	40 64
86	Olyphant, Pa.	77 47	186	Ford City, Pa.	20 66
87	Danecaster, N. Y.	22 30	187	Ginter, Pa.	29 40
88	Cross Fork, Pa.	11 58	188	South Fork, Pa.	36 83
89	Simpson, Pa.	23 09	189	Newark, N. J.	53 06
90	Centralia, Pa.	29 70	190	Troy, N. Y.	55 26
91	McKees Rocks, Pa.	95 33	191	Herkimer, N. Y.	18 38
92	Taylor, Pa.	144 61	192	Red Star, W. Va.	13 97
93	Newburgh, O.	22 86	193	Minneapolis, Min.	14 72
94	New Britain, Conn.	61 60	194	Peckskill, N. Y.	20 01
95	Beavers Meadows Pa.	72 58	195	Whiting, Ind.	60 96
96	Pittsburg, Pa.	83 94	196	Swoyers, Pa.	42 74
97	Marion Heights, Pa.	17 25	197	Port Jerwis, N. Y.	58 65
98	Shenandoah, Pa.	38 25	198	Whiting, Ind.	34 75
99	Wilkes Barre Pa.	117 00	199		
100	McKeesport, Pa.	20 31			

Від.	Місцевість	\$	Від.	Місцевість	\$
200	Indian Orchard, Mass.	—	216	Hazleton, Pa.	21 42
201	Whippany, N. J.	17 22	217	Rochester, N. Y.	55 95
202	Auburn, N. Y.	40 87	218	Santiago, Pa.	16 95
203	Brooklyn, N. Y.	38 70	219	Keokee, Va.	16 25
204	New York, N. Y.	17 30	220	Brooklyn, N. Y.	17 26
205	Emerald, Pa.	53 89	221	Chicago, Ill.	32 66
206	Ambridge, Pa.	12 70	222	Mahanoy City, Pa.	78 84
207	Jeanette, Pa.	67 40	223	Post Buckley, Pa.	50 35
208	Kingstovn, Pa.	66 16	224	Belle Valley, O.	23 75
209	Carteret, N. J.	48 95	225	Desloge, Ms.	55 75
210	Boston, Mass.	28 84	226	Hammond, Ind.	19 80
211	Stapleton, N. J.	24 21	227	Derry, Pa.	28 50
212	Cleveland, O.	26 67	228	St. Clair, Pa.	28 70
213	Bayonne, N. J.	23 68	229	Scranton, Pa.	51 26
214	McKees Rocks Pa.	47 31	230	Monessen, Pa.	28 38
215	West Rutland, Vt.	61 87	231	Scranton, Pa.	29 80
			232	Hazleton, Pa.	47 40

Прихід за грудень 1908 есть 13.113.12

РОЗХІД.

Посмертне по бл. п.:

Марії Грайцпр, Трентон, Н. Дж.	600 00
Амброзії Марчак Passaic, N. J.	1,000.00
Івані Рудавський Ford City, Pa.	1,000.00
Івані Ціар Mc Adoo, Pa.	500.00
Френку Барм New Alexandria, Pa.	500.00
Наколаю Кацак Monessen, Pa.	1,000.00
Михайлі Гула, Trenton, N. J.	1,000 00
Іосифі Метелій „ „	200.00
Магдлеві Юрчик, Windber, Pa.	400.00
Грицю Вашчишин, Hazleton, Pa.	400 00
Есі Козанчишин, Philada, Pa.	400.00
Парасці Олійник, Detroit, Mich.	400.00
Парасці Лежанський, Scranton, Pa.	400.00
Олені Марера, Shamokin, Pa.	400.00

Запомога для

Осифа Дзяга, Lansford, Pa.	100 00
Федора Петрейка, Irwona, Pa.	160.00

Сиротинська часть по:

Дуді Кврек, Syracuse, N. Y.	250.00
Івані Павелчак, Yonkers, N. Y.	500.00
Решта за календар на 1909 рік	1 313 00
Орган Р. Н. Союза	1,030.00
Нагорода місцевих організаторів	135.19
Платня Голов. Урядників Р. Н. С.	190.00
Адміністрація Р. Н. Союза	135.60
Розхід за грудень м. р. есть	11,953.79

Зіставлене:

Прихід за грудень м. р. есть	13.113.12
Готівка з кінцем листопада м. р. була	37,648.43
Весь прихід есть	50,761.55
Розхід за грудень есть	11 953.79
Готівка з кінцем грудня есть	38,807.76

З того:

Сирітський Фонд виносить	27,061.08
Резервовий Фонд	4,080.69
Народний Фонд	1,762.03
Бідних Фонд	2,392.03
Розпорядчий Фонд	3,511 93
Разом	38,807.76

Дм. Капігула, гол. предсід.

А. Шаршонь, гол. касієр.

С. Ядловский, гол. секр.

ПРОСЬБА.

Просить ся Пов. Читачів повідомити гр. кат. Уряд парохіальний в Перт Амбой де находит ся замужна Юстина Мельник родж. в Третині, літ 30, пов. Рогатин, Галичина, котра прибула зі старого краю до Америки, утікаючи зі своїм любимцем, а оставляючи двоє дітий сиротят. Глядає її муж Олекса Мельник робітник з Лінден, Н. Дж.

Gr. Cath. St. Mary Rectory.

5 Hall Ave., Perth Amboy, N. J.

Січинський!

картки і листовий папір з портретом М. Січинського мистинка кривд українського народу.
Замовлення прийіть на адресу:
А. ВУЦЗАК
252 Broome St., New York.
Штука 3 цпт. — 12 шт. 25 цпт.
менше як 12 шт. по висилаю.

Найбільша чесько-словенська і християнська фірма прапори, гузани, братські відзнаки, шапки та усі річи потрібні для братства в Америці
ЕМІЛЬ БАХМАН
580 So Centre Ave., Chicago, Ill.
Пишіть по наш великий, 60 сторін числячий каталог, в яким містять ся також сотки похвальних листів від всіх словянських братств в Америці. Пишіть до нас по словенськи або по руски — як то зуме. Знаємо по руски чьтати але відповіда-ти будемо по словенськи. 50—

Dr. J. SZLUPAS,
1419 N. Main Ave.,
Scranton, Pa

Можна его бачити в офісі: від 8-ої до 10-ої год. рано, від 2-ої до 4-ої понол., від 7-ої до 10-ої вечер.

Old P'hone 1269—B

ЧИТАЙТЕ!

ЧИТАЙТЕ!

ВАЖНЕ ДЛЯ РОБІТНИКІВ!

ВАЖНЕ ДЛЯ ДІВЧАТ!

Безплатне Руске Бюро Праці ім. св. Рафаїла, 339 East 20th Street, New York (близько рускої грек. кат. церкви св. Юрія) межи 1 а 2 свнею вишукує роботу для мушин і жєлщин, і уліляє інформацій та поради емігрантам.

Просимо всіх, що знають про яку роботу на свсім плейзі для мушин, або дівчат, донести про се під слідуючою адресою:

ST. RAPHAELS RUTHENIAN FREE EMPLOYMENT BUREAU
339 East 20th St., New York.

Свій до свого!

Нумо Братя! Свій до свого! До Маммоша! Всі до одного! Чужих усіх поминайте, Тільки свого підпирайте. Мамром Руєни справедливий, А в бізнесі все уцпний — Хто-же хоче більше знати, Прошу прийти й переконались. Горівки найлучші має, Бо злих зовсім не тримає. Й так віску, комовицю, Для всіх добру слововицю Арак, коняк, рум, паленка І кмінківка солоденька; Вина рівнож всі хорші І то за дешеві гроші. Пиво свїже і холодне — Лучше бути вже не годне. 6 цигара, щоб курити. Лиш у него тра купити. Тому Братя, памятайте, Та до нього завертайте. А ті, що з коптрів приїжджають Най сей адресе памятають:
Trof. Mamrosh,
110 Morris str.,
Jersey City, N. J.

ОДИНОКИЙ РУСЬКИЙ ФОТОГРАФ ПАВЛО ТУРДУС

77 Newark Ave., близько Henderson St., JERSEY CITY, N. J.
Прійдіть до моєї робітні і придивіть ся мой роботі, а яко правдиві знатоки переконаетесь, що я більше даю, чим обі-цую. Фотографій виконую старанно і в всякою точностю.
Дивіть ся добре на номер дому!
P. HURDUS,
77 Newark Ave., near Henderson St., JERSEY CITY, N. J.

Хто хоче добре і безпечно умістити свої гроші в ріднім краю нехай посилає їх до

Народної Торговлі у Львові,

котра має вже шість своїх власних каме-ниць. Від вкладок на книжочки платить „Народна Торговля“ 4 і пів процент.

До усіх Вп. п. Секретарів місцевих відділів.

Просить ся ласкаво повизшту табельку вивопнити і виризаши її, як мога найскорше заслати до Редакції „Свободя“, 184 Hudson St., New York, N. Y.:

Відділ Р. Н. С. ч :

Братетво зове ся:.....G 24

Імя секретаря:.....

Адреса секрет. (братетва):

(Печат.)

Книжки

які можна дістати вскладі кни-жок „Свободи“:

цнтр.

Америка	15
Ангел та пустельник і т. і.	15
Борба клас і чому бобітники організують ся	15
В Старім і Новім краю	25
Гріхи мільонерів і т. п. С. 7.	15
Дещо з історії православної місії в Америці	10
Дещо про зв'язи	30
Дві левади і т. п. С. 5.	15
Дорога любови, то Божа дорога, С. 6.	15
Емігрант	15
Жовнір	10
Журавлі	10
Житє, зарібки, організації і т. п. в Спол. Державах	15
Земельне питанє	15
Зуб за зуб	10
Історія Руси з образками ..	10
Капітал і праця	15
Книжка рахункова	50
Казка про Жидів	15
Многострадалий народ, огляд історії українського народу	20
Навернений Грішник	20
Народний рух австро-угорських Русинів	15
Новий Завіт	\$2
Образки і загадки	10
Оповідання	15
Про відступників від рос. православ'я	10
Про нутро землі	25
Підземні скарби	25
Покуса	10
Псалтир	\$1
Розмова Поляка з Русином. .	10
Смерть	10
Стародавні казки та оповідання	15
Степові люде	15
Страйк	20
Стріляй на смерть, робітничя драма	15
Товариска ворожка	15
Унія в Америці	20
Хто з чого жнє	15
Які то є люди на землі, з 20 образками	50
Як мужик ходив до царя правди шукати	15
Через кордон	15
Руско-англійський тлумач ...	60
Польско-англійський тлумач .	60
Молитвенники в красній оправі.	
Бог Надежда моя	\$2 50
Хліб Душі	2 50
Druh Duszi	1 50
Druh Duszi (в звич. опр.) ..	.75
Молитвенник малий	1 50
Вінець	1 50
Зборник	2 30

КОПАЛЬНЯ ЗОЛОТА І ТУНЕЛЬОВА КОМПАНІЯ В BOULDER COLORADO.

Звертаєсь увагу на повисшу Компанію, котра дає незрівняну нагоду вложити в бизнес застрахований Ваш гріш. Ціна стаку Копальні Золота єсть \$1 00 за один шер. Сей стаку в короткім часі піде в гору, а за пару місяців повинен продаватись за много разів вишу ціну, як коштує тепер. Тепер хочу Вам сказати, що Копальня Золота була переглядана людьми, котрих Ви знаєте. Я пришлю Вам на жадаве їх рапорти. Наколи я рішив ся представити стаку Копальні Золота читачам сей газети, то подам до відома, що один чоловік вийшовши з характеру і становища, званий передплатами тої газети, звидів майни. Той пан видів майни на свої очі, докладно їх сам оглянув, а вислід тої ревізії, був так вдоволяючий, що я можу гварантовати, що наколи з Вас котрийсь перечитає сей рапорт, і дізнаєсь хто він єсть, то сейчас купить стаку. Я пришлю всім тій рапорт, хто лиш его жадає.

А тепер подам пару фактів і числ про сую Копальню Золота. Компанія має 100 тоновий млин до крупненя, тепер в руху і її наміром є збільшити сую машинерію; перше побільшити силу млина і його розмір на 500 тонів на день, потім 1000 тонів, а евентуально хотіли би і до 2000 тонів. Вывши під розвагу факт, що на се будуть потрібні поправки і задумуючи вести в руху ту машинерію через 320 даів, на рік, то 500 тоновий млин видасть за рік 160.000 тонів. А як сподіємось, то за тую руду можемо дістати \$10.00, то найгірший прибуток за один рік операції з 500 тоновою силою буде \$1 600.000. Не сподіємось, що за руду можемо дістати більше як \$1.50, а хоті би і \$2.00, що значилб коштів на 320 000 то все такої лишить ся прифиту \$1.280.000 річно. З 1000 тоновим розміром буде ся мати \$2.540 000. З 2000 тоновим розміром будете мати ся \$5.080 000.

А тепер хочу звернути увагу читачів тої газети на одну річ, а іменно, що се не є жадна спекуляція. Се єсть фабрична пропозиція, чиста і ясна як ясною річкою єсть видобути досить руди, щоби зробити величезні дивіденди для етакгольдерів і піднеси стаку, щоби міг спродавати ся за \$5.00, 10.00 20.00 або \$30.00 за шер. Всі подлатні копальні руди сую низького поміру. В копальні золота знаходять ся неограничений засіб руди. В тім випадку копане полєкнупе виріб; так само, як колиб ви мали гору глини, відповідну до виробу цегли, то тоді поставилибсьєте відповідну фабрику до робленя цегли, а наколи вже наробилисьєте, то идаєте свій продукт агентам, щоби розпродали; в низькім помірі копальні руди маєте такі самі гори засобів, кстрі перероблюєте в золото в тим додатком, що непотребуєте жадних агентів «бо сейлсманів», щоби продати товар. Все, що єсть до роботи, то єсть привезти золото до державної фабрики грошей і дістати гроші без всяких уривок.

Після обрахунку завідателя майнів, там знаходять ся руди \$9.000.000 вартости. Предкладаємо ті шері \$1 00 за один длатого, щоби сейчас роздбути потрібні фонди для розширення копальні. Наколи копальня приносить \$5.000.000 річного доходу, то стаку повинен легко продаватись по \$30.00 за шер, що значить, що за кождих \$100.00 вложених в інтерес, можемо дістати \$3000, наколибсьєте продали шері. Крім того, возьміть під розвагу височезні дивіденди, які діставалибсьєте річно з вложеного капіталу. Чому оно так єсть, що робітник, котрий мало заробляє, не може з вложеним долларом робити долари і заробити гроші? Я уважаю се за нагоду для читачів тої газети, заробити великий профіт а в сути річі, если їх інвестмент єсть досить великий, статись богатствами, наслідником інвестованя в стаку Копальні Золота і Тунельової Компанії. Великі Американські мілїонери, зробила свої богатства в копальнях.

Чомуж Ви не можете стреміти до висшого і ліпшого житя, ніж жити так, як тепер, кстрі то стремліня можуть здійснитись через правильне інвестоване Ваших фондів в добрих Копальнях Золота.

ОСТОРОГА: Однак неможете відтатати. Мусите прислати Ваш ордер сейчас, понеже ціна вскорі відскочить. Если не заордеруете днес, пришліть по справоздане і другі і-фрмації, як посвідчення банкові, письма від католицьких євєщенників в Boulder Colo., де знаходять ся майни.

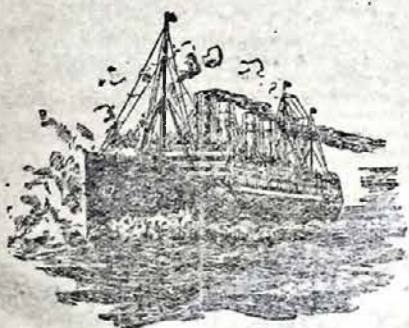
Хто хоче купити шері, нехай вивовить сей блявкет. Один шер коштує одного долара. Серія з 25 шерів коштує 25 дол. Зараджує підприємством Gold Run Co. W. T. Wintermute, як го адреса звучить:

W. T. Wintermute
Pittsburg Branch Office, 1004—1005 Frick Building, Pittsburg, Pa.
New York, London, Philadelphia
Зі всім відносити ся на повисшу адресу.

Замовляючи шері виріжте сую картку і зашліть на адресу:
W. T. WINTERMUTE, 1004—1005 Frick Building, Pittsburg, Pa.

Отсим посвялаю дол.
на шерів Gold Run Mining and Tunnel Co.
як повну суму.
Імя....., Мешкане.....
Дата.....

Руска
Агенція
Кора-
бельна
і Пере-
силка
Грошей

184 Hudson Str., New York, N. Y.

Ся Контора залагоджує єдїноє справи:
Пересилає Гроші до всіх країв по цінах можливо найташ-
ших і як найкорше.
Продає Шифрарти на різні лїтї корабельні до старого
краю і в краю до Америки по найташших цінах.
Виробляє повновласти, контракти купна і продажі за-
смотронї підписом конауля; перестроєвдує великі інші
справи зі судами і старокравцями властями.
Палагоднює справи війскові, як увільненє від асигну-
ку, війскової контролі, увільненє від вправ і т. п.
Мінняє гроші — старокравці на американські і американьські
на граві після бїжучого курсу.

Адреса:

Ruthenian Exchange Co.
184 Hudson Str., New York, N. Y.

Для уживаючих тютюн.
Поможіть нам розпространяти наш тю-
тюн поміж Вашими знакомими, а дамо Вам
отсей фонограф даром.

Се не є жадна лялька, дурничка, яку часто дають другі
заведеня яко надгороду противно, се є першої класи гово-
рюча машина Фонограф в кождім вигляді.

В кождий час, коли бажаєте, може-
те мати безплатний концерт в своїй
хаті і се не концерт одного інстру-
менту або одного голосу, але кон-
церт банди і оркестрової музики,
співів які чулисьєте в старім краю,
одним словом — все, що любите.
Запитайте Вашого куця за „KING“
TALKING MACHINE, а він Вам скаже,
що она коштує 15.00 дол.

Ми хочемо Вашої помочи в розпространнї нашого доброго виробу
тютюну до цигаретів і файки. Ми пішлемо Вам кожного рода по троха:
Австрійського, Боснійського, Герцоговинського, Турецкого і Російського вар-
тости 6.00 дол. Ви можете легонько розпродати его між вашими знакомими,
позивак се найбільший тютюн в світі.

Тютюн, до якого всі звикли в Европі і який они люблять.
По одержаню нашого тютюну заарпоунуйте его своїм знакомим, если
знайдете его за відповідний. Дайте їм наше імя і адресу і сую дорогою помо-
жете розпространити нашу компанію. За сую поміч дамо Вам за даром наш
„KING“ PHONOGRAPH. Се є правдоподобно тільки одна спосібність, яку коли
можете мати, дістати першої класи говорючу машину без одного цента.

За тютюн рахуємо Вам 6.00 дол. Пришліть вперед 50 цят. марками,
а ми вишлемо Вам до найбільшого Вам експрес офісу тютюн і фонограф;
вїзвямінуйте все, нім заплатите, а если знайдете все задовольюче, за-
платіть на експресі 5.50 дол., а тютюн і фонограф буде Ваш.

Гроші ввєзгає ся будь котрому надоволеному костюмерови. — УВАГА.
Ся офєрта буде тільки так довго, доки не заавертаймусьємо добре наш тютюн,
задли того радимо Вам не відтататись в орєдрами, если хочете мати наш
даремний фонограф.

Адреса: EUROPE TOBACCO CO
33 LEONARD STR., DEPT. 52 NEW YORK.

Руский Лікар
Doctor S. Robert Schultz
39 East 7th Str. New York.
Телефон 3645 Orchard.
Лічить усякі недуги діточі, мужескі
і жіночі.
Вилічене — сли можливе — гварантує ся.
Лічить після найновїйших систем еле-
ктрикою, та посїдає найлутші електричні
машини.
Досліджує при помочи промінїв Рентгена.
Nebulizer — однокє найуспїшїйше
средство протї катару при помочи інга-
ляції.
DOCTOR SCHULTZ
39 E. 7th Str., New York City,
поміж 2 а 3 євєню.

35-долларовий Годинник лишень за 15.50 на кредит
ві сплатю на ратї протїгом 8 місяців. Найбільша офєр-
та і спосібність, яка коли могла бути. Сї хорші годин-
ники, з золоченими грубо ковертами і артистично вирі-
заними після найновїшої моди, гварантує ся на 25 лїт;
она однак можуть вистати на ціле житє. Можете
взвратити собі в поміж: Elgin Waltham, Hampden або
Tavannes movements. Мерки сї єуть найліпші; йдуть
дуже точно і суть загально знані, як найлутчі і
наймодїйші; накручують ся пружиною. Ми жада-
ємо за сї високої вартости годинники лишень 15.50
місто їх дійсної вартости 35 дол. Ми не жадаємо
грошей наперед. Вишлемо вам Експресом для огля-
деня, а если вам годинник подобає ся і ви будете
вдоволені в сїй надвичайно дешової ціні, то за-
платіть агєнтові експресовому 7.50 і за пересылку,
а сей агєнт віддасть вам сей годинник. Решту, то є
8.00 дол. ви будете сплатьувати місячно по 1.00.
Ми вам вірїмо бєз гваранції, бєз підпису
паперів. Ми не звїдуємо ся ваших приятелів і ваших єсїдів про нас. Тільки
напаміть ваше замовленє і обїцяєте заплатити. Памятайте, що ви єсьте
в повнім посїданю годинника, сейчас по заплаченю сего задатку. Хотіли
заплатити цілу суму за сей хорший годинник, то для того ми устанавлюємо
спеціальну ціну 13.50.

S. C. Freter & Co., 52 Dearbon Str., Chicago, Ill.

Оден з найбільших
броварів
в Америці.

ПІВНО НА КРАБВІЙ СПО-
СІВ, БЕЗ ВСЯКИХ ПРИМІШОК.

Хто лиш раз по- (Голова від него
коштує сего пива, ніколи не болять,
то иншого вже не боєсть єдорове і
буде пити. поживне.

НЕ ТРЕБА ЕГО ЗРЕШТОЮ ХВА-
ЛИТИ, БО ДОВРЕ САМО ЗА
СЕБЕ ГОВОРІТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
CHICAGO, ILL.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 9333
NIGHT CALL 4854.

8 ДЕННИЙ ГОДИННИК.
НЕМНОГІ З ВАС МАЮТЬ ТАКИМ
ГОДИННИК ЯН СЕЙ.

Нр. 16, зі сталевим верхом, осередком,
о 11 камінях, в якім можє бачити, на-
кручування і регулювання єгор, з пре-
гарним циферблатом і ская вказів. Годин-
ник сей їде цілий тиждень без накру-
чованя. Сей годинник є знаменитий під-
ложним виглядом і гварантований на
15 лїт. Іскуди по склезах продають его
за 14.50. Ми хочем, аби ви запізнались
ближше з нами. Хочемо, аби ви поручи-
ли наш товар вишним приятелям, если
ви в него вдоволені. Замовте сей \$14.50
годинник сейчас, а ми пішлемо вам також
2 дол. поволочуваний ланцюжок даром.
За сей годинник і ланцюжок \$15.90.
разом порухуєтє вам лишє \$5.90.

Все що потребуєте зробити, се напи-
сати ваше імя і офіс докладно, скавати
о годинник No. 32, післати нам 15 цен-
тів в марках почтових в листі а ми пішлемо вам годинник і ланцюжок до
вашого найближшого експресового офісу, де можете оглянути річі перед за-
платою. Если думаєте, що годинник і ланцюжок післані вам варті \$16.50,
тоді заплатіть експресом \$5.75. Памятайте, що ви не тратите нічо-
вому агєнтові решту се є \$5.75. го, бо ми звєртаємо гроші кождому
хто недоволений.

Адрес:

GREAT EASTERN WATCH COMPANY Dept. 52
190 West Broadway, New York.